

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 октомври 2025 г.
(OR. en)

13738/25

ENV 983
AGRI 478

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Европейската комисия
Дата на получаване:	8 октомври 2025 г.
До:	Генералния секретариат на Съвета
№ док. Ком.:	D109481/01
Относно:	ДИРЕКТИВА (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА от XXX година за изменение на Директива 91/676/ЕИО на Съвета по отношение на използването на някои материали за наторяване от оборски тор

Приложено се изпраща на делегациите документ D109481/01.

Приложение: D109481/01

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, XXX г.
D109481/01
[...] (2025) XXX draft

ДИРЕКТИВА (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от XXX година

**за изменение на Директива 91/676/ЕИО на Съвета по отношение на използването
на някои материали за наторяване от оборски тор**

ДИРЕКТИВА (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от XXX година

за изменение на Директива 91/676/ЕИО на Съвета по отношение на използването на някои материали за наторяване от оборски тор

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници¹, и по-специално член 8 от нея,

като има предвид, че:

- (1) В член 5, параграф 4, буква а) от Директива 91/676/ЕИО се посочват мерките, които трябва да бъдат включени в програмите за действие, които трябва да се прилагат в уязвимите зони или на цялата национална територия в съответствие с член 3, параграф 5 от същата директива. Съгласно точка 2 от приложение III към Директива 91/676/ЕИО тези мерки трябва да гарантират, че при всяко стопанство или животинска единица разпръснатото годишно количество оборски тор или преработен оборски тор, включително и от самите животни, няма да надвиши определено количество на хектар, което съответства на 170 kg азот (N) годишно.
- (2) Откакто беше приета Директива 91/676/ЕИО благодарение на научния и техническия прогрес в техниките за преработка на оборски тор стана възможно да се произвеждат торове (известни като „торове RENURE“), които при определени условия действат като „изкуствени торове“, както са определени в член 2, буква е) от директивата.
- (3) Оценката, извършена от Съвместния изследователски център на Комисията, сочи, че при определени условия торовете RENURE имат потенциал за излужване на азот и агрономическа ефективност, сходни на тези на изкуствените торове. Следователно в сравнение с оборския тор тези материали намаляват рисковете от емисии на нитрати във водите и благодарение на това екологично предимство може да се използват над максималното количество, определено в Директива 91/676/ЕИО по отношение на разпръскването на оборски тор, като същевременно се гарантират постигането на целите на директивата и адекватните агрономически ползи².
- (4) По-широкото приложение на органични торове и хранителни вещества от потоци от рециклирани отпадъци би могло да укрепи отворената стратегическа автономност и продоволствената сигурност на Съюза, като същевременно постави високи стандарти за устойчивост, по-специално в региони със слабо

¹ ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>.

² Huygens D, Orveillon G, Lugato E, Tavazzi S, Comero S, Jones A, Gawlik B, Saveyn HGM, *Technical proposals for the safe use of processed manure above the threshold established for Nitrate Vulnerable Zones by the Nitrates Directive (91/676/EEC)* (2020).

навлизане на органичните торове. Използването на оборски тор и преработен оборски тор в съответствие с Директива 91/676/ЕИО може да помогне на земеделските стопани да са по-малко изложени на нестабилността на цените на неорганичните торове и да затвори кръговрата на хранителните вещества. В съобщението, озаглавено „Гарантиране на наличността и финансовата достъпност на торовете“³, се призовава за оценка на допълнителни регулаторни и нерегулаторни стъпки, които да дадат възможност за по-широко използване на възстановени хранителни вещества от оборски тор.

- (5) През 2023 г. Комисията започна оценка на Директива 91/676/ЕИО с цел да анализира, наред с другото, дали тя насърчава в достатъчна степен рециклирането на хранителни вещества от различни източници, включително преработен оборски тор, и технологичните новости при методите за преработка на оборски тор, водещи до получаване на торове RENURE.
- (6) Поради това до приключването на оценката на Директива 91/676/ЕИО е необходимо да се осигури временно решение държавите членки да разрешават на земеделските стопани да използват при определени условия торове RENURE над количеството, определено в точка 2 от приложение III.
- (7) Използването на торове RENURE над количеството от 170 kg N на хектар годишно от оборски тор следва да бъде разрешено, като се предвидят подходящи предпазни мерки, за да се подобри заместването на изкуствените торове с органични торове, да се намалят разходите за земеделските стопани и да се повиши стратегическата автономност на селскостопанския сектор на Съюза, без да се застрашава постигането на целите на Директива 91/676/ЕИО.
- (8) Освен че въздействат върху качеството на водата, азотните емисии от оборския тор и от самите животни влияят върху качеството на въздуха. Използването на торове RENURE следва да върви ръка за ръка с непрекъснати усилия за смекчаване на цялостното въздействие върху околната среда. Поради това е необходимо да има подходящи предпазни мерки и да се определи горна пределна стойност за използването на торове RENURE. Тази пределна стойност следва да отразява характеристиките на торовете RENURE от оборски тор, тяхното използване и капацитет за заместване, както и опита от прилагането на точка 2 от приложение III.
- (9) Следва да се определят критерии за качество на торовете RENURE и условия за тяхното използване, така че те да могат да заменят „изкуствените торове“ в съответствие с целите на Директива 91/676/ЕИО.
- (10) Следва да бъдат обхванати само методи на преработка, чрез които надеждно се получават материали с постоянно качество в съответствие с определени критерии. Съвместният изследователски център на Комисията направи оценка на критериите за концентрацията на минерален азот и органичен въглерод в тези материали и изследва надеждността на различни процеси при производството на материали, отговарящи на тези критерии. Оценката показва, че следните методи на преработка са в състояние да дадат материали с постоянно качество в съответствие с тези критерии: десорбция и мокро пречистване на амониак за производство на амониеви соли, прилагане на обратна осмоза за производство на минерални концентрати, както и богати на азот фосфатни соли (струвит), утаени от оборски тор. Поради това, за да се гарантира надеждна замяна на изкуствените

³ COM(2022) 590 final, 9.11.2022 г.

торове, следва да бъдат определени процесите, необходими за производството на торове RENURE, които отговарят на необходимото качество.

- (11) За да се гарантира безопасното разпръскване на торове RENURE, от държавите членки следва да се изисква да прилагат строги стандарти за качество, включително безопасни пределни стойности за съответните замърсители и патогени в съответствие с приложимото законодателство на Съюза и национално законодателство. Поради това следва да се определят горни пределни стойности, по-специално по отношение на наличието на мед, цинк и микроорганизми.
- (12) В Делегиран регламент (ЕС) 2023/1605 на Комисията⁴ за някои органични торове съгласно Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁵, включително преработен оборски тор, са определени крайните точки в производствената верига, отвъд които към преработения оборски тор вече не се прилагат изискванията на Регламент (ЕО) № 1069/2009, за да стане или да бъде част от ЕС продуктите за наторяване, посочени в Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета⁶. Оборският тор, различен от посочения в Делегиран регламент (ЕС) 2023/1605, продължава да подлежи на изискванията на Регламент (ЕО) № 1069/2009.
- (13) Държавите членки следва да определят изисквания за инсталациите, произвеждащи торове RENURE, за да се гарантира постоянно съдържание на хранителни вещества в съответствие с критериите, определени в Директива 91/676/ЕИО. За да се улесни разпръскването им в съответствие с изискванията на културите, торовете RENURE следва да бъдат придружени от подходяща информация за тяхното съдържание на хранителни вещества.
- (14) Съвместният изследователски център на Комисията направи оценка на въздействието върху околната среда и здравето и предложи критерии за използването на торове RENURE при условие и при допускане, че общото количество оборски тор, произвеждан в рамките на Съюза, броят на животинските единици и гъстотата на животните няма да се увеличат.
- (15) Поради това държавите членки следва да следят отблизо ефекта от разрешението за използване на торове RENURE над количеството от 170 kg азот на хектар годишно върху общия брой на селскостопанските животни и производството на оборски тор. Когато съдържанието на азот в общото годишно производство на оборски тор на хектар използвана земеделска площ (ИЗП) надвишава 170 kg азот на хектар в държавата членка като цяло или в регионите от ниво 2 по NUTS, в които е разрешено използването на торове RENURE, или когато има риск от това, държавите членки следва да предотвратят всякакво увеличаване на количеството

⁴ Делегиран регламент (ЕС) 2023/1605 на Комисията от 22 май 2023 г. за допълване на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определянето на крайни точки в производствената верига за някои органични торове и подобрители на почвата (ОВ L 198, 8.8.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1605/oj).

⁵ Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека (ОВ L 300, 14.11.2009 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1069/oj>).

⁶ Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за определяне на правила за предоставяне на пазара на ЕС продукти за наторяване (ОВ L 170, 25.6.2019 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj>).

в тези региони, за да се гарантира, че то няма да доведе до допълнителни нежелани отрицателни последици за околната среда.

- (16) Разпръскването на торове RENURE продължава да бъде обект на изискванията за разпръскване на всякакви торове (балансирано торене), посочени в точка 1, параграф 3 от приложение III към Директива 91/676/ЕИО. Тъй като торовете RENURE са предназначени да заместят изкуствените торове, може да е необходимо ограниченията за използването на торове в съответствие с принципа на балансирано торене, прилагани в съответната държава членка, да бъдат преразгледани в контекста на решението за разрешаване на торовете RENURE, за да се вземе предвид това. Необходимо е да се вземат предвид възможните допълнителни въздействия върху околната среда, произтичащи от разпръскването на торове RENURE, по-специално след тяхното есенно разпръскване при обработваеми култури, и да се предприемат подходящи мерки в съответните програми за действие, по-специално по отношение на ограничаването на разпръскването на торове. Поради това следва да се спазват добрите агроекологични практики, като например жива растителна покривка или еквивалентни мерки, за да се предотвратят емисиите на азот в околната среда. Поради това следва да бъдат определени такива изисквания.
- (17) Използването на торове RENURE може също така да бъде свързано с риск от емисии на азот чрез изпаряване от почвата, особено при торове, съдържащи повече от 60 % азот във форми, различни от нитрати, и с рН над 5,5. Поради това, за да се избегнат отрицателни въздействия върху околната среда, следва да се съблюдават подходящи техники за разпръскване на торовете, като например впръскване, незабавно заораване на повърхностно прилагани материали или еквивалентни мерки.
- (18) Когато разрешават използването на торове RENURE от преработен оборски тор, държавите членки следва също така да отчитат тяхното възможно въздействие по отношение на постигането на целите на Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁷ и на директиви 2000/60/ЕО⁸, 2016/2284⁹, 2020/2184¹⁰ и 2008/50/ЕО¹¹ на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕС) 2018/848¹². Използването на торове RENURE следва да не засяга, нито да възпрепятства прилагането на посочените директиви и регламент. С оглед на принципа на предпазните мерки, установен в

⁷ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

⁸ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁹ Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2284/oj>).

¹⁰ Директива (ЕС) 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека (ОВ L 435, 23.12.2020 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

¹¹ Директивата на ЕС относно качеството на атмосферния въздух, с измененията от 2024 г. Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ L 152, 11.6.2008 г., стр. 1—44).

¹² Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 150, 14.6.2018 г., стр. 1—92).

член 191, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, държавите членки следва да вземат специални предпазни мерки във и около зоните по „Натура 2000“ и в близост до местата за водочерпене на питейна вода. В изпълнение на горепосоченото законодателство и преди да дадат разрешение за използване на такива торове RENURE държавите членки следва да оценят цялостното въздействие върху емисиите на амоняк в регионите, в които е разрешено използването на торове RENURE, за да се гарантира, че няма отрицателно въздействие върху екологичните цели.

- (19) За да може Комисията да изпълнява ролята си съгласно Директива 91/676/ЕИО, държавите членки следва да уведомят Комисията за решението си да разрешат използването на торове RENURE от преработен оборски тор и да докладват на Комисията като част от 4-годишния доклад съгласно член 10 от Директива 91/676/ЕИО относно прилагането на това разрешение, включително да предоставят годишни данни за производството на торове RENURE, за броя на селскостопанските животни и за производството на оборски тор.
- (20) Настоящото изменение следва да не засяга задълженията на държавите членки, освен ако те не решат да приложат новата буква в) от приложение III, посочена в приложението към настоящия акт.
- (21) Поради това е необходимо Директива 91/676/ЕИО да бъде съответно изменена.
- (22) Мерките, предвидени в настоящата директива, са в съответствие със становището на комитета, създаден по силата на член 9 от Директива 91/676/ЕИО,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Приложение III към Директива 91/676/ЕИО се изменя в съответствие с приложението към настоящата директива.

Член 2

- 1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до [До Службата за публикации: Моля, впишете дата = 2 години след датата на влизане в сила на настоящата директива]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът на позоваване се определят от държавите членки.
- 2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Комисията
Председател
[...]

[Да се избере един от двата варианта в зависимост от това кой подписва.]

от името на председателя,
[...]
[длъжност]